

Raadsvoorstel

Onderwerp: Beleidsnotitie Duurzame Ontwikkeling Het Hogeland
Datum: 15 september 2021
Agendapunt: 6
Behandeling: Besluitvormend
Portefeuille-
houder(s): Wethouder K. Rutgers
Steller: Martin Haan m.haan@hethogeland.nl
Zaaknummer: Z.HHL.043543

1. Samenvatting

Het college stelt de raad voor om de Beleidsnotitie Duurzame Ontwikkeling Het Hogeland vast te stellen. In deze notitie wordt beschreven dat de gemeente Het Hogeland de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen herkent en erkent en op basis van deze doelen wil werken aan een duurzame ontwikkeling. De gemeente zal de 17 doelen in eerste instantie vooral inzetten voor het aanbrengen van meer samenhang en verbinding en meer transparantie in het beleid, en voor het versterken van de gemeenschappelijkheid. Door de Beleidsnotitie door de raad te laten vaststellen ontstaat voor de gemeentelijke organisatie zelf en voor inwoners en bedrijven in de gemeente duidelijkheid over wat de gemeente met de Duurzame Ontwikkelingsdoelen wil en hoe dit zal worden uitgevoerd.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

Het college stelt de raad voor de volgende besluiten te nemen:

- De bijgevoegde 'Beleidsnotitie Duurzame ontwikkeling Het Hogeland' (inclusief 2 bijlagen) vast te stellen
- Het werken met de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen te starten op basis van bestaande budgetten en ambtelijke capaciteit

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

Van Klimaatvisie naar Duurzaamheidsvisie

In het collegeprogramma 'Eenheid in Verscheidenheid' (2019) heeft de coalitie aangekondigd een klimaatvisie op te stellen. Sinds 2019 heeft het denken over klimaatbeleid zich verder ontwikkeld. Gaandeweg is steeds duidelijker geworden dat het onderwerp 'klimaat' over veel meer gaat dan energie. Klimaat raakt aan alles, denk aan de manier waarop we bouwen en we ons verplaatsen en aan de producten die we maken en consumeren. Ook is de daadwerkelijke klimaatverandering meer zichtbaar en voelbaar geworden, en hebben thema's als klimaatadaptatie en biodiversiteit aan belang gewonnen. Om deze redenen is ervoor gekozen om de klimaatvisie te vertalen naar een bredere benadering van een duurzaamheid in de gemeente Het Hogeland: een duurzaamheidsvisie. Voor deze brede benadering is vervolgens aansluiting gezocht bij de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

Van Duurzaamheidsvisie naar Beleidsnotitie Duurzame Ontwikkeling

Op 24 maart 2021 en 19 mei 2021 hebben twee raadsinformatiebijeenkomsten plaatsgevonden waarin de raad is geïnformeerd over het proces van de Duurzaamheidsvisie en inhoud van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen. Op 13 april 2021 heeft het college een Consultatiedocument vastgesteld en toegezonden aan de raad. Met dit Consultatiedocument heeft het college een aantal bestuurlijke hoofdpunten voor de inhoud van de visie voorgelegd aan de raad. De raadsleden hebben hun reactie gegeven in het raadsoverleg van 26 mei 2021. Uit de bijdragen bleek o.a. dat veel raadsleden graag willen dat de gemeente met de Duurzame Ontwikkelingsdoelen aan de slag gaat. In de bijdragen zijn diverse suggesties gedaan die het college heeft meegenomen bij het opstellen van het uiteindelijke beleidsdocument. Enkele raadsleden hebben op 26 mei 2021 betoogd dat de term “visie” beter achterwege gelaten kan worden, en dat het er vooral om gaat dat de gemeente als organisatie de Duurzame Ontwikkelingsdoelen omarmt en er snel en praktisch mee gaat werken. In reactie op dit signaal heeft het college op 8 juni 2021 een Memo aan de raad gestuurd, waarin het college uitspreekt in plaats van een “visie” een “beleidsnotitie” aan de raad voor te leggen.

3.2 Bevoegdheid raad

Het vaststellen van de Beleidsnotitie is een bevoegdheid van de raad.

3.3 Wettelijk of beleidskader

Er is geen wettelijk kader of beleidskader voor de Beleidsnotitie.

3.4 Historische context

Zie ‘Aanleiding’

4. Beoogd resultaat (of effect)

Door vaststelling van de Beleidsnotitie geeft de gemeente Het Hogeland aan dat zij de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen herkent en erkent en op basis van deze doelen verder wil werken aan een duurzame ontwikkeling van de gemeente. De gemeente zal de 17 doelen in eerste instantie vooral inzetten voor het aanbrengen van meer samenhang en verbinding en meer transparantie in het beleid, en voor het versterken van de gemeenschappelijkheid.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Door de Beleidsnotitie door de raad te laten vaststellen ontstaat voor de gemeentelijke organisatie zelf en voor inwoners en bedrijven in de gemeente duidelijkheid over wat de gemeente met de Duurzame Ontwikkelingsdoelen wil en hoe dit zal worden uitgevoerd.

5.2 Risico's

Voor het werken met de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen wordt in de basisoptie (zie par. 8.1) geen budget vrijgemaakt. Hierdoor kan het risico ontstaan dat de integratie van de 17 doelen in het beleid moeizamer tot stand komt dan vooraf ingeschat. Bij de eerste evaluatie kan worden stilgestaan bij dit punt (zie par. 8.4).

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Deze Beleidsnotitie heeft geen eigen uitvoeringsprogramma. De uitvoering van deze Beleidsnotitie zal in beginsel verlopen via bestaande uitvoeringsprogramma's voor de verschillende beleidsterreinen. De Beleidsnotitie heeft een brede reikwijdte en omvat dus een zeer groot aantal (in zekere zin zelfs *alle*) beleidsterreinen van gemeente. De budgetten en de vrijheidsgraden voor de gemeente verschillen uiteraard sterk per beleidsterrein. Per

beleidsterrein kunnen ideeën ontwikkeld worden om bij de inzet van de middelen de koppeling met de Duurzaamheidsdoelen te leggen en te kijken of er kansen zijn om de middelen anders te 'richten'.

Er is een mogelijkheid om de uitvoering een 'boost' te geven. Dit wordt in par. 8.1 van dit raadsvoorstel beschreven.

7. Inbreng belanghebbenden

Bij de voorbereiding van deze Beleidsnotitie is geen uitgebreid participatietraject doorlopen. Wel zijn gesprekken gevoerd met inwoners en organisaties die betrokken zijn bij de gemeentelijke en/of regionale duurzaamheidsopgave. Deze gesprekken hebben een inzicht gegeven in hoe deze stakeholders de gemeentelijke inzet en duurzaamheidsambities ervaren, waar deze partijen zelf mee bezig zijn en op welke manier er wordt samengewerkt met de gemeente Het Hogeland.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

In de Beleidsnotitie is geschetst hoe de gemeente gaat werken met de Duurzame Ontwikkelingsdoelen. De gemeente begint 'klein en pragmatisch'. Ten eerste zullen de 17 doelen een plek krijgen in de beleidscyclus (collegevoorstellen en raadsvoorstellen). Ten tweede worden de 17 doelen benut om bij komende beleidstrajecten, plannen en projecten meer zichtbaar te maken hoe gewerkt wordt aan een duurzame ontwikkeling. Via interne communicatie op Roemte wordt uitgebreid aandacht besteed aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen, aan de herkenning en bewustwording intern, aan het opnemen in de beleidscyclus en ook als onderdeel bij nieuw beleid, plannen en projecten. De in deze alinea beschreven inzet is mogelijk met bestaande budgetten en ambtelijke capaciteit. Deze optie is de 'basisoptie'

Het is mogelijk dat de gemeente een 'boost' geeft aan het werken met de 17 doelen door (al dan niet tijdelijk) extra inzet te plegen. Daarbij kan bijv. gedacht worden aan de volgende activiteiten:

1. Het verkennen van een werkwijze om de 17 doelen te gaan monitoren op een wijze die aansluit bij de bestaande werkwijzen in de gemeente Hogeland. Onderdeel hiervan kan dan ook zijn om een nulmeting uit te voeren en samen met college en raad een beoordeling uit te voeren "waar de gemeente precies staat". Daarna kunnen vervolgmetingen plaatsvinden om te kijken wat de voortgang is. Een compleet en goed werkend monitoringssysteem ontwikkelen en toepassen kost tijd.
2. Opbouwen expertise: gericht opbouwen specifieke expertise door bijv. het volgen opleidingen en het ontwikkelen van praktische werkmethoden en tools die goed bij Het Hogeland passen.
3. Extern communicatie: inrichten van een extern communicatietraject, om breed onder de aandacht te brengen dat we als gemeente werken met de 17 Duurzame Doelen, hoe dat eruit ziet, welke kansen we daarbij vinden, wat voor keuzes we bijvoorbeeld maken en waarom. Een belangrijk effect van de inzet van communicatie op deze manier, is dat de aandacht voor de Duurzame Doelen en de manier waarop dit in de praktijk werkt, andere inwoners en organisaties in Het Hogeland stimuleert om ook 'met de bril van de Duurzame Doelen op' naar hun eigen keuzes te kijken.

Deze extra inzet is een 'plusoptie' die alleen mogelijk is als door de raad extra budget beschikbaar wordt gesteld. Afhankelijk van de hoogte van een ambitie om meer te doen dan het 'basisoptie' kan het hiervoor benodigde budget worden bepaald.

Gezien de financiële positie van Het Hogeland stelt het college de raad voor te kiezen voor de 'basisoptie'. Met deze optie kan Het Hogeland een goede start maken en ervaring opdoen. Het blijft uiteraard mogelijk in de toekomst alsnog extra budget vrij te maken voor plusopties.

8.2 Tijdspad

Er is geen tijdspad gedefinieerd voor de uitvoering. De gemeente wil de Duurzame Ontwikkelingsdoelen geleidelijk laten doorwerken in het gemeentelijke beleid, dit zal de komende jaren zijn beslag krijgen.

8.3 Communicatie

Met de basisoptie maken we via de besluitenlijst bekend dat we met de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen gaan werken.

Met de plusoptie kunnen we externe communicatiemiddelen inzetten. Hiermee kunnen inwoners, organisaties en ondernemers in de gemeente worden gestimuleerd om in hun keuzes en afwegingen ook de Duurzame Ontwikkelingsdoelen mee te nemen.

8.4 Evaluatie

Het college zal 2 jaar na vaststelling van deze Beleidsnotitie aan de raad rapporteren hoe de Duurzame Ontwikkelingsdoelen hebben doorgewerkt in integraal en thematisch beleid en in plannen en projecten. De raad kan op basis hiervan beoordelen of deze doorwerking voldoet aan de verwachtingen. Op dat moment kan de raad ook afwegen of het werken met de Duurzame Ontwikkelingsdoelen, al dan niet in gewijzigde vorm, wordt voortgezet. Daarbij kan ook worden afgewogen of de gemeente alsnog prioriteiten wil stellen door bepaalde doelen extra aandacht te geven en of het alsnog opzetten van een monitoringssysteem voor de Duurzame Ontwikkelingsdoelen gewenst is.

Bijlage(n):

Beleidsnotitie Duurzame Ontwikkeling Het Hogeland versie 5 juli 2021 (incl. 2 bijlagen)

Achterliggende documenten:

N.v.t.

Uithuizen, 29 juni 2021

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding